

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, „Sala de glume „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, este pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economiști numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economiști 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

ooo

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — Înserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Inmormântarea Regelui Carol.

Joi au fost așezate spre vecinică odihnă rămășițele pămîntești ale marelui Rege al României, în cripta dela Curtea de Argeș.

Jalea Țării românești și jalea întregului neam l'a petrecut la groapă pe acela, care cu mare înțelepciune a știut cîrmul spre bine, în timpurile cele mai grele, soarta scumpei României, iar' înmormîntarea măreață și strălucitoare ce i s'a făcut acestui Domnitor, n'ascunde numai recunoștința și iubirea mîndrului Regat dela gurile Dunării, ci jalea și recunoștința întregului neam românesc, doar' toată suflarea românească învățase a roști cu sfințenie și fală numele de Carol.

Mormîntul proaspăt dela Curtea de Argeș, e altarul, căruia toți României sunt datori să i-se închine.

*

Ducerea cadavrului regelui Carol dela Sinaia la București.

La Sinaia.

Luni la orele 10 jum. a fost serviciu divin în aula Castelului Peleş din Sinaia, în care se afla catafalcul cu cosciugul Regelui. La serviciu au fost de față regina Elisabeta, regele Ferdinand I, principele Carol, moștenitorul tronului, principele Nicolae, principesa Elisabeta, principele Mircea și public ales. După „Veșnica Pomenire” regele Ferdinand însoțit de principele Carol a condus pe Regina văduvă, care plîngea, în camera sa.

Cosciugul a fost ridicat de ofițerii din casa militară. S'a format apoi convoiul în frunte cu clerul, dnii: general mareșal

Robescu purtînd pe o pernă spada regelui Carol I; general Perticari purtînd coroana de oțel, general Mavrocordat cele două bastoane de mareșal. Urmau apoi Suveranul și Principele Carol, cari purtau pe umeri cosciugul, împreună cu d. prim-ministru Brătianu și toți dnii ofițeri din casa militară. Au urmat apoi dnii ministri și celelalte personalități

În curtea din jos a palatului, cosciugul a fost depus pe un afet (dric) de tun din reg. 19 artilerie, tras de 6 cai. Coperișul cosciugului a fost înfășurat cu un mare drapel (steag) tricolor. La arătarea cosciugului plutonul de gornîști din vînători, a sunat semnalul regal, apoi îndată la pornirea convoiului a sunat marșul mortuar.

În fața gării la Sinaia cosciugul a fost dat jos de pe afet de aghiotanți regali și așezat în vagonul mortuar în care a luat loc și regele Ferdinand, principii Carol și Nicolae, dnii ministri, casele militare și alte persoane însemnate.

La orele 12 și 25 m trenul mortuar a plecat din gară în sunetul gornîștilor.

În drumul dela Sinaia până la București era adunată în toate stațiile lume neamărată spre a saluta pe rege pentru ultima oară. În Câmpina și Ploiești trenul s'a oprit oficiindu-se cite un serviciu divin. În toate gările erau înșirate trupele din garnizoană, școlile, societățile și corporațiile cu steaguri și în frunte cu deregătoriile.

La București.

Capitala țării a făcut iubitelui ei suveran dovada celui din urmă semn de nemărginită dragoste și nemîngăiată mihnire:

întreg poporul Capitalei, dela mic la mare, tineri și bătrîni femei și copii, au petrecut dela trenul mortuar până la palatul regal, trupul neînsuflit al regelui Carol cel Mare, într'o curcnică reculegere.

Nici nu se poate descrie măreția manifestațiunii la care a luat parte întregul popor din București

Sala tronului în care s'a așezat sicriul cu rămășițele mortului rege, a fost toată îmbrăcată în negru și purpură. În mijlocul sălii era ridicat un catafalc cu șase trepte tot în negru. Deasupra catafalcului, atîrnînd de tavan se afla un admirabil baldachin de purpură împodobit cu hermelină. La cele patru colțuri ale catafalcului se afla cite un policandru cu cite 12 luminări. La capul catafalcului se afla iarăși un policandru cu 24 luminări. Sala Tronului a fost împodobită cu plante și pe dinlăuntru și pe din afară.

Pe străzile înghesuite de uriașa mulțime erau așezate următoarele trupe:

Regim. de escortă. Trimișii regimentelor cu drapelele lor.

Ofițerii superiori și inferiori fără trupe Bat. 6 vînători. Reg. Vlașca Nr. 5. Reg. Mihai Viteazu Nr. 6. Reg. 4 Ilfov Nr. 21. Reg. Prahova Nr. 7. Reg. Mircea Nr. 32. Comp. de marină. Bat. 1 pioneri. Bat. 2 pioneri. Bat. specialități. Reg. 1 cetate. Reg. 2. art. Reg. 19 artilerie. Regimentul 2 obuziere. Divizia de obuz. grele. Reg. 4 roșiori. Reg. 9 roșiori. Reg. 3 călărași și Reg. 6 călărași.

Sosirea trenului mortuar regal la București.

Trenul regal a sosit în gara Mogoșoaia la ora 3. Cei dintîi

s'au scoborit din vagon regele Ferdinand și regina Maria, principele Ferdinand era îmbrăcat în mare doliu cu decorațiile învăluite în negru. Regina deasemenea era în mare doliu.

Sicriul îmbrăcat în purpură roșie, a fost ridicat pe brațe de domnii generali Coandă, Istrate, și Georgescu, foști adjutanți regali; colonel Baranga, locot.-col. Angelescu, major Antonescu, adjutanți regali, și căpitan Florescu.

Muzica intonează Imnul regal. Tunurile bubrie.

Toată lumea se descoperă. Pretutindenii domnește o tăcere religioasă. Ochii tuturor sunt plini de lacrimi.

Mitropolitul primat și Mitropolitul Moldovei, împreună cu episcopii și arhierii, îmbrăcați în odăjdii, au cetit o scurtă rugă la scoborirea sicriului din vagonul mortuar. Sicriul este urmat de regele Ferdinand și regina Maria; principele moștenitor; primul ministru și ministri, foști ministri etc.

Sicriul a fost așezat apoi pe un afet de tun tras de 6 cai.

Sicriul a fost înfășurat într'un steag național al casei regale. Deasupra lui a fost așezate și cele două bastoane de mareșal ale regelui Carol. Într'o parte și alta a sicriului sunt puse pajurile țării aurite. Odată cu sicriul au fost coborite din vagon și două steaguri din războiul pentru neatîrnare. Ele erau purtate, de o parte și de alta a afetului, de colonelul Greceanu și dl locot.-colonel Negri.

La palatul regal.

La orele 3 jum. a sosit la palatul regal în automobil închis M. S. regina Maria însoțită de dna Mavrodi.

Pe marginile străzii din fața palatului regal erau înșirate elevele azilului Elena Doamna, iar în fața Fundațiunii Universitare Carol I, studenții universitari.

În acel moment au apărut la o fereastră, deasupra ușii de intrare în sala tronului, cele două regine. Principesele și doamnele de onoare. Amîndouă regine plîngeau.

Carul mortuar ajungînd în dreptul intrării în sala tronului s'a oprit, iar sicriul a fost ridicat pe brațe de către dnii generali C. Coandă, V. Zottu, C. Hirjeu și Al. Averescu, ajutați de ofițeri superiori aleși a sta de gardă în jurul rămășițelor pămîntești ale mortului Rege.

Sicriul a fost ridicat pe scara de onoare și așezat pe catafalcul gătit, în sala tronului. La capul sicriului s'au așezat steagurile cari au luat parte în războiul dela 1877, iar la picioare o masă pe care au fost puse spada suveranului și coroana de oțel.

După ce sicriul a fost așezat pe catafalc, Il. PP. SS. LL. mitropolitul primat și mitropolitul Moldovei precum și cei șase episcopi au oficiat un scurt serviciu religios intonînd „veșnica pomenire“.

Tot timpul amîndouă reginele au plîns.

Corpul mortului suveran a fost păzit atît ziua cit și noaptea de o gardă alcătuită din adjutanți, regali și princieri precum și de 12 ofițeri superiori.

Publicul a fost lăsat să treacă prin fața rămășițelor pămîntești ale Suveranului, Luni și Marți, dela orele 10 a. m. până la orele 5 p. m.

Inmormîntarea.

Joi dimineața, la orele 6, în fața Regelui Ferdinand și a aghiotanților regali și princieri, s'a făcut acoperirea cosciugului. Peste cosciug s'a pus apoi un steag tricolor și o purpură cu emblema casei de Hohenzollern.

Acoperirea rămășițelor și sigilarea sicriului s'a făcut de dl Dr. Mina Minovici, în fața dlui Victor Antonescu, ministru de justiție.

Dela orele 8 și 15, trupele se aflau toate pe locurile din nainte fixate.

Parada a fost comandată de dl general Cotescu.

Generalul Gheorghiu Teodor,

comandantul diviziei a IV-a, comandă trupele pedestre (pe jos). Generalul Volvoreanu Constantin, comandantul brigăzii IV-a de artilerie, pe cele de artilerie (tunari). Generalul Herescu Ioan, comandantul brigăzii II-a de roșiori, pe cele de cavalerie (călăreți).

În mijlocul Pieței Carol, cu fața spre Palatul Regal, se aflau drapelele corpurilor cari au luat parte în bătăia din 1877.

În spatele drapelilor de mai sus, veteranii din 1877—78.

La orele 7 dimineața, s'a oficiat, de către arhiepiscopul Netzhammer și preoții catedralei Sf. Iosif, un serviciu religios pentru odichna sufletului mortului rege.

La orele 9, în sala tronului, metropolitul primat Konoa și metropolitul Moldovei, Pimen, au oficiat un serviciu religios, încunjiurat de toți membrii Sinodului.

Se aflau de față regele Ferdinand și regina Maria, principele moștenitor Carol, principele Nicolae, Regina văduvă Elisabeta, principesele Elisabeta și Maria; ministri și numeroși demnitari ai țării.

Așezarea sicriului pe dric. Convoitul.

După sfîrșirea slujbei religioase, sicriul regal fu coborît în curtea palatului și așezat pe același afet (drac) de tun, pe care corpul mortului suveran a fost adus din gara Mogoșoaia la palat. Cei 6 cai înhămați la afet erau descoperiți și fără nici un semn de doliu, după dorința spusă de regele Carol în testamentul său.

Coborîrea sicriului s'a făcut de către Casa militară regală.

În clipa în care sicriul regal era așezat pe afet, aerul vibra de sunetele jalnice ale clopotelor dela toate bisericile Capitalei, în vreme ce în depărtare tunau cele dintîi lovituri de tun din cele 101 cari s'au tras de armată, iar muzica companiei de onoare dela palat intona imnul regal.

Clipa a fost de o solemnitate adîncă și zguduitoare. Mulțimea era înfiorată de durere și în ochii celor mai mulți luceau lacrimi. Toate capetele erau descoperite.

Sicriul era urmat de regele Ferdinand, principele Carol și Nicolae, după care veniau dnii Brătianu și general Coandă. Regele, prinții și toți ofițerii erau cu mîna la chipiu, civilii erau descoperiți.

Și în vreme ce se forma cortegiul, loviturile de tun se urmau cu sonoritate dureroasă, clopotul cel mare dela metropolie răspundea în sunete adînci și mîhnitoare. Pe toate fețele, în aceste momente, era jale, tristețe, durere.

La orele 10, convoiul a pornit dela palat, îndreptîndu-se spre gara de Nord.

El era astfel format: în frunte era d. Corbescu, prefectul poliției Capitalei. Veneau apoi: un escadron din regimentul de escortă regală, corurile și clerul, veteranii din bătăia din 1877-78 și steagurile corpurilor de trupă cari au luat parte la războiul din 1877—78.

Urmau: Spada regelui, purtată de dl general de divizie Al. Iarca, însoțit de dnii generali de brigadă Gh. Burghel și Gh. Bogdan; coroana de oțel, purtată de dl general de divizie Ion Culcer, însoțit de dnii generali de brigadă M. Aslan și contra-amiralul Eustațiu Sebastian; șeful casei militare a regelui Carol, toți aceștia cu sabia afară.

Veneau apoi: Carul mortuar, urmat de calul regelui. Cordoanele erau purtate de către dnii: I. Brătianu, prim-ministru și ministru de războiu, Missir, președinte al Senatului, Ferechide, președinte al adunării deputaților și Bagdat, prim-președinte al Curții de casație și justiție.

Îndată urmau: regele Ferdinand, principele moștenitor Carol și principele Nicolae; apoi ministrii, foștii ministri și foștii președinți ai Corpurilor legiuitoare, corpul diplomatic, membrii corpurilor legiuitoare, ministri plenipotențieri etc. etc.

Convoitul se încheie cu membrii Camerelor de comerț, funcționarii de stat superiori, corpul didactic, reprezentanții comunităților, delegațiunile, și în sfîrșit, armata.

În ordinea aceasta, cortegiul mareț s'a pus în mișcare, îndreptîndu-se, încet, spre calea Griviței pe care a parcurs-o până la gara de Nord.

Un val mare, pestriț, o mare de steaguri, un val uriaș care mugea, — căci aceasta era impresia pe care ți-o făcea lumea, zecile de mii de oameni care urmau cortegiul — muget întretăiat de melodia „Imnului Regal“ și „La Rege“ picurat în aer de muzicile militare și trompetii tuturor corpurilor de trupă înșirate dealungul acestei căi.

Pe tot drumul, balcoanele erau înțesate de lume. Dela palatul regal și până în gara de Nord, de amîndouă părțile străzilor erau înșirate trupe. În calea Griviței, se aflau școlile, so-

cietățile și corporațiile cu drapelele lor cernite.

Cortegiul înainta încet, într-o tăcere mută. În aer tremurau sunetele clopotelor și bubuitul tunului la răstîmpuri regulate.

Umblarea pe străzi, la această oră, a fost de tot întreruptă.

Regina Maria și principesele au plecat cu automobilul la gara de Nord, îndată după scoaterea sicriului din palat.

Regina văduvă Elisabeta simțindu-se rău, la îndemnul medicilor, n-a plecat la Curtea de Argeș, ci a rămas deocamdată la București.

Printre garduri vii de oameni, cortegiul a ajuns la gara de Nord, unde s'a oprit. Sicriul a fost ridicat de pe afet și dus, în sunetul „Imnului regal“, intonat de muzica regimentului Mircea 32, la trenul mortuar, unde a fost așezat.

Cînd sicriul trecu pe peronul gării, o companie de infanterie, cu drapel și muzică, dădu onorurile.

După așezarea sicriului în trenul mortuar regal, au luat loc în acest tren, regele, regina și întreaga familie regală, apoi casa civilă și militară regală, mitropolitul primat și mitropolitul Moldovei, ministrii, președinții Corpurilor legiuitoare, primul președinte al Curții de casație și foștii președinți ai consiliului de ministri. La orele 11 și 30, trenul mortuar regal s'a pus în mișcare.

Peste 10 minute, a plecat un al doilea tren, în care au luat loc membrii Sinodului, generalii și înalții demnitari cari au luat parte la serviciul religios dela palat. În acelaș tren, au fost așezate și steagurile.

În gările Titu și Pitești, în care trenul mortuar s'a oprit, s'a făcut câte-o slujbă în fața vagonului mortuar.

La Curtea de Argeș.

La orele două după amiază, trupele stau înșirate în locurile alese de comandament. Orice umblare este oprită. Peste zăbranicul negru cu care este cernit tirgul Argeș, se lasă în liniștea acestei frumoase zile de toamnă, o tăcere mormîntală. Toți sunt în așteptarea trenului funerar, care se vestește prin sosirea primului tren al „demnitarilor țării“. De jur împrejurul orașului, dealurile sunt acoperite de mulțimea năvalnică, care a căutat să-și aleagă un loc mai potrivit. Este o zi frumoasă de toamnă, ce dă și mai mult farmec pitorescului înconjur închis între munții niși din preajma dealurilor, ca un chip

RĂZBOIUL

Lupta din Franția.

Despre lupta din Franția puține știri sosesc, ceea ce e semn, că lupte mai însemnate nu s'au dat pe acolo de curînd, deși uriașa încăierare ține încă tot cu înverșunarea de mai înainte.

Din *Rotterdam* se vestește cu datul de 15 Oct. că ziarul *Times* are următoarea știre:

Imprejurarea că mai multe sute de refugiați sosesc la *Calais* (colțul din sus a Franției, lângă mare), dovedește că cîmpul de bătăe se întinde acum până în Franția de miază-noapte. Refugiații sunt în mare parte bărbați între anii 18 și 45, fiindcă aceștia au primit poruncă să părăsască satele înainte de-a sosi în ele trupele germane. În apropiere de *Lille*, spre *Courtrai* se pot vedea mișcările trupelor germane.

Germanii se nizuiesc să înainteze între *Lille* și mare, către țarmul mării. Dacă ar reuși aceasta, s'ar îngreuna mult starea trupelor franceze, engleze și belgiene.

Berlin 16 Oct. — Atacurile Francezilor la apus de *Reims*, au fost respinse.

Francezii în știrile lor oficiale spun, că au înaintat pe linia de bătăe din Franția, în mai multe locuri, așa de pildă, și la *Berry au Bac*, spre apus de *Reims*. Știrile acestea nu sunt drepte.

Lupte la hotarul Alsației.

Köln, 16 Oct. — Dela hotarul Alzasei sosesc știri despre noi încăerări, al căror centru e *Sept* (la marginea Alzasei 10 km. departe de *Belfort*) în jurul căruia, Francezii sunt în așezările cele mai bune pentru ei. Refugiații sosiți la granița Elveției spun că Francezii așteaptă de nou asaltarea cetății *Belfort*.

Lupta în Belgia.

Köln, 16 Oct. — Trupele engleze și belgiene au ieșit din Belgia, aproape în toate locurile unde fuseseră mai înainte și abia în Flandria de miază-noapte se mai țin încă în putere

Aici lupta e în curgere la *Hazebronck*.

La *Courtrai*, belgienii avînd perderi, s'au retras după o scurtă luptă, spre *Ostende*.

În *Brügge* germanii au intrat fără împotrivire. Tot așa și în *Knoeke* în *Heyst*.

Milano, 16 Oct. — Foile italiene au primit știre din *Bordeaux*, că la *Turnes* e mare luptă de artilerie (turnari). Imprejurul *Ipern*-ului deasemenea se dau lupte crîncene. *Bonbaix* e cuprins de germani.

Viena, 16 Oct. — O telegramă din *Copenhaga* vestește că trupele germane ar fi încungiurat *Ostende* (la marginea mării în Belgia).

Berlin, 16 Oct. — După știrea primită de »*Daily News*«, germanii înaintează din trei părți spre *Ostende*: din *Ipern* prin *Dixmuinden*, din *Courtrai* prin *Thourout* și prin *Brügge* din spre *Eccloo*.

După altă știre germanii ar fi la *Maldegem*.

Berlin, 16 Oct. »*Times*« vestește că în triumphiul *Ipern-Juminden-Dünkirch*, se dau lupte înțețite.

Berlin, 15 Oct. — La *Antwerpen* am luat vre-o patru-cinci mii de prizoneri. Cam douezeci mii belgieni și vre-o două mii englezi au trecut pe pămînt olandez, unde au fost desarmați.

Prada de războiu a germanilor la *Antwerpen*, e foarte mare: tunuri multe, numeroasă muniție, locomotive și vagoane de tren, 4 milioane kg. bucate, multă făină, căr-

buni, lînă în preț de 10 milioane de mărci, aramă, argintării. Orașul *Antwerpen* a suferit puțin. Portul nu e stricat.

Guvernul belgian, afară de ministrul de războiu s'a mutat la *Le Havre* (în Franția).

Atacurile Francezilor la *Abert* au fost respinse.

Brügge și Ostende. în mâna Germanilor.

Berlin 16 Oct. — Trupele germane în 14 Octombrie au intrat în *Brügge*, în 15 Oct în *Ostende*.

Lupta cu Rușii.

In Prusia.

Berlin 15 Oct. — Incercarea Rușilor de-a înainta în Prusia răsăriteană, cu mare putere, se poate privi ca zădărnicită.

In Rusia.

Berlin, 15 Oct. — Trupele germane, alături de cele austrougare, înaintează în Polonia rusească. Trupele noastre stau sub *Varșovia*.

Incercarea Rușilor de-a înainta, cu vre-o 8 corpuri de armată preste râul *Vistula*, pe linia *Ivangorod-Varșovia*, a fost respinsă și Rușii au suferit pierderi grele.

Știrile foilor rusești, cari spun că Rușii au luat dela germani multe tunuri, sunt fără temei.

Viena, 15 Oct. — Spre *Ivangorod* și *Varșovia* sunt pe drum mari transporturi de trupe rusești. O trupă mai mică din armata rusească a încercat să spargă frontul germanilor, la miază noapte de *Varșovia*, dar fiind bătută a trebuit să se retragă spre cetate.

In Galiția.

Știre oficioasă din 15 Octobrie.

Trupele noastre au cucerit

într'o ramă de argint. Peste cîteva minute goarna compăniei de onoare a reg. 4 Argeș, de sub comanda dlui colonel Săr-lătescu, dă semnalul sosirii trenului mortuar. Din tren scoboară regele *Ferdinand*, are o înfățișare obosită și este stîns de durere. Rînd pe rînd apar figurile reginei, principesei *Eli sabetă*, principesa *Marioara*, de sub vâlul negru, ce le acopereau fața.

Sicriul este ridicat pe umeri de generali și casa militară a regelui, este apoi așezat pe a-fetul de tun și pornește în pas spre vecinicul locaș, între două steaguri dela 1877, ale regimentului 4 Argeș și 12 Infanterie. În urma sicriului merge abătut regele *Ferdinand*, avînd în dreapta sa pe prințul *Carol* iar în stînga pe prințul *Nicolae*.

Pe tot drumul până la mănăstirea *Argeșului*, o baterie din regimentul 6 artilerie a tras salve de tunuri, trupele au dat onorul, iar muzicile au intonat imnul regal. Ajuns în curtea mănăstirii, sicriul a fost purtat pe umeri și dus sub frumosul baldachin al mănăstirii, împodobit cu flori aduse dela *Sinaia*, prin îngrijirea regelui *Ferdinand*, flori cari fie iertatului suveran îi plăceau mai mult.

Sub baldachin, înconjurat de rege, regină, prințul moștenitor și prințese, miniștri, demnitarii statului și drapelele regimentelor cari au făcut războiul din 1877, s'a ținut o slujbă religioasă, după care corpul regelui *Carol* a fost dus în mănăstire și așezat la loc de veci în dreapta tindei, alături de mormîntul lui *Neagoe Basarab*.

La coborîrea sicriului nu au luat parte decît regele, regina, familia regală și miniștrii. Bateria regimentului 1 artilerie »*Regele Carol*«, a tras salve de tunuri la scoborîrea sicriului în mormînt.

Ușile mănăstirii s'au închis apoi, spre a lăsa lucrătorii să așeze lespede mormîntală.

După înmormîntare, regele, regina, curțile lor, s'au înapoiat în Capitală cu trenul regal, iar invitații și demnitarii țării cu un tren special, ce s'a format cu zece minute mai tîrziu.

In veci pomenirea lui!

ieri înălțimile dela *Stary-Sambor*. Atacul nostru la *Stary-Sambor* înaintează.

La miază-noapte și spre răsărit de *Stara-Wies*, pînă aproape sub *Przemysl*, număroase înălțimi sunt în mîna noastră. La miază-noapte de *Przemysl*, pe lingă riul *San*, de asemenea luptăm.

În urmărirea dușmanului prin munții *Carpaților*, am ajuns pîn' la *Viskov* și *Skole*.

Höfer,
substit. șef. stat. major.

Viena, 15 Oct. — Trupele noastre ce înaintează din spre *Chyrov*, au ajuns în ținutul *Sambor-ului*. Trupele ce alungă pe Ruși prin strîmtorile *Carpaților* către *Turka*, *Tucholka* și *Stavsko*, sîlesc pe Ruși să se retragă mai repede către *Drohobitz*.

Rușii se retrag spre miază-noapte, totuși trupele rusești rămase mai napoi, sîlesc pe-ai noștri la încăerări cari, se înțelege, totdeauna se sfîrșesc cu învingerea noastră.

Londra, 15 Oct.

Un trimis al ziarului „*Times*” la *Petrograd*, încă în știrea dată la 3 Oct. recunoaște că Rușii se retrag în fața ofenzivei germane și austro-ungare. Știrea aceasta amintește mai întîi, că germanii înaintează de către *Silezia*, spune apoi că planurile armatei rusești nu se pot ști, dar la tot cazul Rușii se vor ști folosi de pozițiile și așezările minunate, pe cari le au pe lingă riul *Vistula*, în cazul cînd dușmanul ar încerca să se bage pe ei.

Ca dușmanul să sufere o înfrîngere hotărîtoare, Rușii vreau, se vede, să-l scoată din ținuturile priincioase lui, ca acolo departe să-l silească la luptă, unde nu poate avea atîta sprijin, mai ales acum, cînd în urma ploilor, pretutindeni e tină groznică și drumurile sunt stricate.

*

Rușii se pregătesc de mare luptă.

Berlin, 16 Oct. — *Morningpost* din *Londra* are știrea din *Petrograd*, că acolo se țin în cel mai mare secret mișcările armatei rusești.

Armatele rusești chiar acum își adună toate puterile pentru uriașa luptă ce se va începe acuși, și ca și care nu s'a mai văzut pînă

acum. Nici o săptămînă nu trece și vom primi știri despre mișcările armatei rusești.

*

Milano, 16 Oct. „*Secolo*” primește știrea din *Petrograd*, că pe malul stîng al riului *Vistula* e în curgere o mare luptă. Linia de bătae se începe la *Sandomir* și e lungă aproape de două sute kilometri.

Armata germană, care atacă, e foarte mare și puternică.

*

In Ungaria.

Mărmrossziget 16 Oct. — Trupele rusești alungate dela *Mărmrossziget*, s'au oprit în jurul comunei *Raho*.

Trupele noastre alungate toate au ajuns ieri pîn' la *Rahó* și îndată au și atacat pe Ruși. Se vede că puterea de împotrivire a Rușilor a slăbit, căci fără să între în luptă, s'au retras spre răsărit iar soldații noștri au intrat în *Raho*.

Locuitorii comunei i-au primit cu bucurie.

În retragerea lor Rușii au atîns și *Borkut-ul* și merg cu repeziune spre *Körösmező*, fiind urmăriți de trupele noastre. Rușii cari fug acum spre *Körösmező* sunt cei de pe urmă din trupele în număr de vre-o cîteva mii, ce năvăliseră în Ungaria.

Ici-colea prin întărituri vor mai fi ascunse rămășițe ale trupelor rusești, trupele noastre însă vor cerceta întreg ținutul, pe unde au umblat Rușii în Ungaria, și unde îi vor găsi îi vor fugări ori nimic.

Mărmrossziget, 17 Oct. Lupta dela graniță, prin ținuturile comunei *Körösmező*, e în curgere cu Rușii respinși pînă acolo. Incunjiurarea Rușilor se ia ca sigur. La *Körösmező* e stația cea din urmă a Rușilor năvălitori în țară.

Se zice că în patruzeci și opt de ceasuri nu va mai fi urmă de Rus în Ungaria.

Afară de *Körösmező*, aproape pretutindenea s'au întors acasă deregătoriile și își văd de lucru.

NOUȚĂȚI

Dela „*Crucea Roșie*” din *Orăștie*. Duminică în 25 Octombrie, la orele 11 a. m., va fi în sala festivă a Colegiului reformat din loc, depunerea (jurămîntului) îngrijitoarelor de răniți (bolnavi), absolvente ale cursului ce s'a ținut spre acest scop de către *Crucea Roșie* din *Orăștie*.

Publicul va fi bine văzut.

Chemarea sub arme a glotașilor. Deoarece conducerea armatei trebuie din vreme să se îngrijească de întregirea armatei, a hotărît că se va folosi de articolul de lege XX. din 1881, care rînduiește că la caz de lipsă să se poată folosi și glotași de clasa I. pentru întregirea armatei. — Ocîrmuirea a hotărît în conglăsuire cu ministrul de războiu, ca toți bărbaii cei născuți în 1890—1878 adecă cei de 24—36 ani, cari n'au fost asentați ori la supravizitație au fost aflați de necorăspunzătorii pentru serviciul militar, și au fost prin urmare concediați din armata comună, honvezime ori dela marină, să fie conșcriși și căutați din nou, oare sunt corăspunzători pentru serviciul militar, și dacă e lipsă să-i cheme pentru a primi instrucție militară, iar după aceea să fie împărțiți la linie ori honvezime.

În înțelesul ordinațiunii glotașii aceștia aparținători clasei B. vor fi conșcriși pînă în 24 Octombrie, iar asentarea glotașilor se va ținea din 16 Noembrie pînă în 31 Decembrie. Glotașii mai tineri vor fi chemați mai iute și apoi vor urma numai cei mai în vîrstă.

Atentat politic la *București*. Anglia și tripla înțelegere face toate sforțările ca să ademenească fările neutrale de-a întra în hora războiului îngrozitor. Doi politicieni însemnați, englezi, frații *Buxton*, au mers la începutul războiului la *Constantinopol* ca să-i cîștige pe Turci de partea Angliei. Fiind respinși au trecut la *Bulgari*, voind să făurească un bloc Balcanic contra Turciei, dar pe semne nici aici n'au avut noroc, că au fost siliți să treacă la *București*, unde au cerut și audiență la regele *Carol*. Turcilor dela început nu le era pe plac activitatea acestor domni, iar acum un turc tinăr, abea de 20 ani, un anumit *Hossan Taksim Rejeb*, care nu demult venise la *București* din *Salonic*, a tras patru gloanțe de revolver asupra lor. Frații *Buxton* să urcaseră chiar în automobil cu fiul ministrului bulgar *Gesov*, ca să meargă la înmormintarea regelui *Carol*, cînd turcul a sărit la ei și descărîcînd revolverul i-a rănit pe toți trei. — Atentatorul a fost detinut. — Starea răniților e gravă, dar nu s'a aflat în pericol de moarte.

A murit ministrul de externe al Italiei. *Marchisul di San Giuliano*, ministrul afacerilor externe (pentru trebile din afară ale țării), al Italiei, a murit în 17 Octombrie. Ministrul *San Giuliano*, a fost bolnav de vre-o cîteva luni, iar boala în timpul din urmă era grea. *San Giuliano*, care a fost prietin cu fostul nostru ministru de externe *Aehrenthal*, apoi după moartea lui, cu *Berchtold*, a fost cel mai mare prietin al monarhiei în Italia întregă. Sub el a cucerit Ita-

lia, dela Turci, *Tripolitania* și *Chireneya*. Tot lui se poate mulțumit că în înțelegere cu monarhia, *Albania* a devenit stat independent, (de sine stătător).

„*Reichpost*” ziarul din *Viena* scrie, că nizuința *Marchisului di San Giuliano*, de a-și păstra Italia neutralitatea, în războiul ce bîntue în lumea întregă, are mare asemănare cu ținuta fie iertatului rege al României.

Italia deplînge în el un poilitician de mare însemnătate, iar monarhia noastră un prietin devotat și sincer.

Mai nou.

Ambasadorul Rusiei a părăsit *Constantinopolul*.

Copenhaga, 18 Oct. Foile de aici au primit telegrame din *Constantinopol*, că ambasadorul Rusiei la *Constantinopol* a plecat de acolo cu aproape întreg personalul seu. Strîmtorile de mare sunt închise de către *Turcia*.

*

Pierderile Rușilor.

Viena, 17 Oct. — În luptele din urmă din *Galiția*, după datele mai nouă, au căzut în prinsoare mai mult de 15.000 de Ruși.

*

Tunurile mari germane se apropie iarăș de Belfort.

Berlin, 18 Oct. — „*Vossische Zeitung*” a primit știrea, că pe la *Belfort* s'au început de nou luptele vehemente cu *Francezii*. Germanii se apropie iarăș cu tunurile lor grele de *Belfort*.

*

Respingerea Rușilor în Ungaria.

Borkut, 18 Oct. — Sîmbătă nainte de amiază pe la orele 11, au eșit Ruși și din *Borkut*, fugînd spre *Körösmező*. Infanteria și artileria noastră e în urma lor.

Podul dela *Bilin*, (*Bilin* e între *Borkut* și *Raho* pe malurile *Tisei* negre), a fost zvîrlit în aer cu dinamită. Întreg scheletul de fer al podului s'a prăbușit în *Tisa*.

*

Mărmrossziget, 18 Oct. — Trupele noastre cari au alungat pe Ruși dela *Raho* spre hotar, a întîlnit la poalele dealului *Stare* o nouă trupă de *Cazaci* (călărețirusi). După un schimb de foc, mai mulți *cazaci* au căzut în prinsoare. Trupele noastre au sosit în 17 Oct. (*Sîmbătă*) seara, la *Borkut* (între *Körösmező* și *Raho*).